

Telefoon (050) 367 83 14/ Wout Veldstra
Onderwerp Voortgang project ontsnippering SES

de leden van de Gemeenteraad
van Groningen
te
GRONINGEN

Datum 28 OKT 2010

Bijlage(n) 1

Ons kenmerk RO10.2438452

Uw brief van -

Uw kenmerk -

Geachte leden,

De realisatie van een samenhangende ecologisch goed functionerende blauw-groene structuur is de belangrijkste doelstelling van de Groenstructuurvisie "Groene Pepers" en eveneens een hoofddoel van het Water- en Rioleringsplan. De versterking van de stadsecologie die hiermee wordt bereikt, is een essentieel onderdeel van ons streven naar de verbetering van de stedelijke leefkwaliteit en draagt bovendien bij aan de biodiversiteit van het stedelijk gebied.

Door het inrichten van nieuwe ecologische verbindingen kan het netwerk van de Stedelijke Ecologische Structuur (SES) versterkt worden, maar het is in de bestaande situatie vrijwel onmogelijk om de groene ruimte of de waterstructuur uit te breiden. Ruimtelijke projecten, renovatie en groot onderhoud bieden die mogelijkheid vaak wel. De compensatieverplichting uit de Groenstructuurvisie en de verplichte Watertoets leiden tot de aanleg van nieuw water en groen of in ieder geval tot een optimalisering van de bestaande ruimte bij de uitvoering van projecten. Daarbij is vaak wel door een uitbreiding van de blauw-groene structuur een verbetering van de bestaande kwaliteit in het netwerk te realiseren. Daarnaast is vooral het opheffen van barrières en knelpunten op de plaatsen waar de ecologische en de stedelijke netwerken elkaar kruisen, een geschikt middel om de samenhang te versterken. In het vakjargon heet deze activiteit 'ontsnippen'. In het afgelopen jaar is een project 'Ontsnippering SES' gestart met de bedoeling zoveel mogelijk ecologische knelpunten binnen het stedelijk gebied op te ruimen. Bij besluit van 28 oktober 2009 heeft uw Raad een bedrag van € 250.000,= beschikbaar gesteld uit het Duurzaamheidsfonds, met de bedoeling de uitwerking van het project 'Ontsnippering SES' concreet mogelijk te maken. Groningen is daarmee de eerste gemeente, die een ontsnipperingsdoelstelling binnen het stedelijk gebied realiseert. Het opheffen van de knelpunten in de SES is één van de doelstellingen uit het vorige én het huidige Collegeprogramma.

Voorafgaand aan de uitvoering is in 2009 een inventarisatie gemaakt van de bekende knelpunten. Daarbij is gestreefd naar bundeling van de maatregelen langs de ecologische routes, die de stedelijke natuur met het landschap verbinden. Voor de 44 knelpunt-lokaties, die deze inventarisatie opleverde, is met behulp van externe expertise een eerste analyse van de oplossingsmogelijkheden gemaakt. Na de keuze van een oplossing in overleg met deskundigen van het interne ingenieursbureau IGG en de toetsing van de inpasbaarheid door de afdeling Ruimtelijke Plannen, zijn deze per lokatie uitgewerkt in ontwerp en globaal op kosten gezet. De daaruit voortgekomen voorstellen zijn vervolgens besproken met diverse externe partijen, die infrastructuur beheren en/of in eigendom hebben. Naast de provincie en de beide waterschappen gaat het om Rijkswaterstaat en in een uitzonderingsgeval ook enkele particulieren.

De inzet van dit overleg is geweest om de medewerking van deze partijen te verkrijgen bij de verdere uitvoering van het ontsnipperingsproject. Uiteraard moet de uitvoering zoveel mogelijk in goed overleg en samenwerking gerealiseerd worden; ook voor de behandeling van de benodigde vergunningen is de medewerking van eigenaar en/of beheerder uiteraard noodzakelijk.

Zoals uit de inleiding bleek, is het belangrijk gebleken om bij de uitvoering van de voorgestelde maatregelen zoveel mogelijk aan te sluiten bij bestaande of geplande projecten, zoals de aanpak van de ringwegen en de versterking van waterkeringen. De kosten van de maatregelen kunnen aanzienlijk verminderen door de werkzaamheden mee te nemen in een groter project of bij de uitvoering van een werk. Voor de beheerders is de uitvoering van ontsnipperingsmaatregelen in diverse gevallen ook mogelijk in het kader van groot onderhoud of renovatie.

Voor een belangrijk deel hebben de benaderde partijen welwillend gereageerd op onze voorstellen. De inpassing in de lopende onderhoudsprogramma's van derden betekent echter wel, dat de uitvoering van diverse maatregelen pas in de loop van de komende tien jaar wordt gerealiseerd. Daarnaast is de inpassing in toekomstige projecten met dezelfde besparingsvoordelen in een aantal gevallen mogelijk gebleken. Op dit moment is daarom niet van alle knelpunten te zeggen, wanneer de oplossing gerealiseerd zal zijn.

Ten gevolge van een interne reorganisatie bij Rijkswaterstaat en de daarmee gepaard gaande onduidelijkheden is het overleg met deze dienst pas recent gestart.

In het afgelopen jaar werd mede dankzij het gevoerde overleg met de provincie een oplossing gevonden voor diverse knelpunten langs de Oostelijke Ringweg. Deze zijn nu meegenomen in het bestek van de herinrichting van de weg. Daarnaast zullen er in samenwerking met de waterschappen diverse fauna-uitstapplaatsen worden gerealiseerd langs de Noord Willemsvaart en het Van Starckenborghkanaal. De eerste daarvan nabij de Gerrit Krolbrug is inmiddels al gerealiseerd.

Ook bij de aanleg van de Boumabrug over het Eemskanaal worden faunavoorzieningen getroffen. Daarnaast zullen bij de noodzakelijke aanpassing van de Noordzeebrug diverse barrières opgelost kunnen worden. Diverse knelpunten in de

noordelijke spoorzone zullen worden opgelost met de aanleg van een fietsverbinding van het Reitdiep naar de Walfridusbrug, langs de oostkant van de spoorlijn. Zeer recent is met Rijkswaterstaat overeenstemming bereikt over de aanleg van een grote faunatunnel onder het te reconstrueren deel van de Europaweg ter hoogte van de Hunzezone bij Euvelgunne.

Intussen zijn in het afgelopen jaar ook nieuwe knelpunten 'ontstaan' als gevolg van nog te realiseren projecten. Een prominent voorbeeld daarvan is de aanleg van het station Europapark, waarbij de fietstunnel een barrière vormt in de ecozone langs de Helperzoom. Ons uitgangspunt bij deze nieuwe knelpunten is, dat ze als regel moeten worden opgelost bij de uitvoering van het project, waardoor ze veroorzaakt worden. De totaalscore van nog op te lossen knelpunten is op dit moment 40 lokaties.

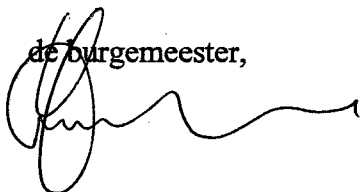
Een elftal van de nog bestaande knelpunten in de SES ligt op plaatsen, waar vooralsnog geen bouw- of projectactiviteiten kunnen worden verwacht en waar de gemeente zelf de eigenaar/beheerder is. Ook wanneer deze knelpunten niet direct worden aangepakt, maar in het kader van (groot) onderhoud worden meegenomen, zal dit voor de gemeente tot extra kosten leiden. Omdat van deze knelpunten naar verwachting geen oplossing in de sfeer van samenwerking of medefinanciering met derden of in het kader van een toekomstig project mogelijk is, wordt voorgesteld om deze knelpunten nu bij voorrang aan te pakken. De inrichting van deze ontsnipperingsmaatregelen is intussen uitgewerkt in een bestek. De principetekeningen van de voorgestelde oplossingen bij dit voorstel liggen ter inzage.

De eerste raming van de oplossingen op basis van de inventarisatie van alle knelpunten uit 2009 bedroeg 2,18 miljoen euro. Dit bedrag kon verlaagd worden door de financiële deelname van externe partners en beheerders en door de combinatie van werkzaamheden bij de uitvoering. Daarbij is echter ook gebleken, dat de er hier en daar sprake is van additionele kosten, zoals aan te kopen gronden. De totaal balans kan nog niet worden opgemaakt, omdat niet alle onderhandelingen zijn afgerond. De elf 'gemeentelijke' knelpunten kunnen opgelost worden voor € 493.362,16 maximaal. In de bijlage bij dit voorstel zijn de kosten van deze oplossingen gespecificeerd.

Bij de vaststelling van de beleidsnota De Duurzaamste Stad is een bedrag van € 500.000,= gereserveerd in de begroting van de Milieudienst voor het opheffen van knelpunten in de ecologische structuur. De kosten van deze voorbereiding hebben tot nu toe € 68.000,= bedragen. Verwacht wordt, dat de totale kosten van het project binnen 500 duizend euro blijven. De aanbesteding van de gemeentelijke knelpunten zal binnenkort plaatsvinden, zodat de uitvoering ervan nog in het winterseizoen 2010-2011 aangepakt kan worden.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,

de secretaris,

